

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: 587694-4-1017-4-1037 Тел. У. Н. Союзу: 587694-4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРИГАДУЮТЬ НА ОБОВ'ЯЗКИ АМЕРИКИ СТАТИ В ПРОВІДІ СВІТУ

Нью Йорк, 19 жовтня. — На Форумі щоденника Нью Йорк Геральд Трібюн пригадав д-р Джеймс Конант, президент університету Гарвард, що справа красної безпеки і світового миру вимагає, щоб Америка стала в провіді світових справ. До цього треба об'єднати нації, а тоді Совєти зрозуміють, що сила й життєздатність американської демократії є конкурентами світового комунізму.

Конант пригадав, що загроза Совєтському Союзу для нас лежить в ідеологічній ділянці, а наша сила залежна від нашої системи прилюдного виховання. Тому він домагався, щоб поширити розуміння американської демократії і визвати комуністів до дискусії над їхньою філософією. В першу чергу треба витягнути на день світло комуністичні методи і з ними звести боротьбу. Комуністичні аргументи можна підперти на цитати противних аргументах — твердив професор. — З інших важких справ обговорено контролю атомової сили. Д-р Филип Морс, професор фізики в Масачусетс Технологічному Інституті, домагався збереження тайни атомової сили для воєнних цілей, але використання цієї сили для промислових і медичних цілей.

354 ВОЄННИХ КОРАБЛІ В АМЕРИКАНСЬКИХ ПОРТАХ

Вашингтон. — Команда маринів призначила тимчасово 854 кораблі на відвідини 65 пристаней в Злучених Державах і Гавах для святкування Морського Дня, 27 жовтня. Більша частина кораблів буде готова для оглядин публіки на 27 жовтня, як теж впродовж тижня від 23 до 29 жовтня.

АРМІЯ ЗМАГАЄ ДО ОБСЛУЖУВАННЯ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ

Нью Йорк. — Генерал-майор Дейвід В. Грант, медичний командант повітряних сил під час другої світової війни, звернув увагу, що досі ще не обслуговані медичні штаби американських збройних сил. Він говорив про це на обіді 501 посту Американського Леґіону й домагався перевести це негайно. Він передбачував необхідність створення посту спільного медичного команданта на лад спільного штабу об'єднаних департаментів Армії, флоту й повітряних сил.

ЗБРОЙНІ СИЛИ НАРАХОВУЮТЬ ПОНАД ШЕСТОРА МІЛЬЙОНА ЛЮДЕЙ

Вашингтон. — Впродовж вересня зголосилося 75,315 добровольців до військової служби так, що число людей у збройних силах Злучених Держав дійшло тепер до 1,531,881. На підставі закону це число має зрости до 1,786,500 офіцерів і воїків до дня 30 червня 1949 р. Добровольці приймають на 3 роки до служби, а ті, що їх покликають обов'язково, мають служити 21 місяців.

ТРУМАН РАДИТЬ ПІВДЕННИМ ДЕМОКРАТАМ НЕ МАРНУВАТИ ГОЛОСІВ

Рейлі, Н. К. — Президент Труман передв пробую об'єднати розбиті демократичні голоси в південних штатах. У своїй промові він вивав своїх партійців, щоб вони не марнува-

Радять новим імігрантам осідати родинами на фармах

Ля Крос, у стейті Висконсин, 19 жовтня. — Деягати Краєвої Катол. Конференції Життя на Селі висловили свої погляди на різні ділянки життя в кількох резолюціях, з яких одна відноситься до прийняття іміґратів зі скитальщини. У цій справі резолюція звучить: „Одним домагаємося мобілізації християнських почувань любови від наших церковних і суспільних установ з метою, щоб нашим братам в Христі, які перебувають до берегів нашої країни, дати нагоду закрити свободним життям і найти працю, як теж і відповідні засоби для матеріального існування“. У резолюції сказано теж, щоб звернути в першу чергу увагу на збереження родин разом. В справі іміґрації сказано, що надто гострі постанови для обмеження іміґрації не є бажані, як теж нехристиянською є політика, щоб давати національним групам давати першество. В іншій резолюції сказано, щоб творити фарми родинного типу в справах краєвої фермерської політики. На це треба звертати увагу при вських планах рекламації, наводнення й консервації землі.

Ньюйоркський комісар за поселення на фармах

Нью Йорк. — Реймонд М. Гілард, комісар міської доброчинності, який є членом стейтової іміґраційної комісії, має зайнятися допомогою при розселенні свіжо прибуваючих іміґрантів у місті Нью Йорку, оприлюднив, що комісія приготується на прийняття першої групи іміґрантів, які прибудуть до Ньюйоркської пристані з кінцем жовтня або з початком листопада. „Нашим головним завданням є привітати тих людей і забезпечити, щоб кожна агенція й одиниця, відповідальна за їх спровадження, були готові сповнити свої обов'язки, яких вони піднялися. Нашим завданням є зкоординувати діяльність кількох груп, які зацікавлені в допомозі при розміщенні свіжо прибуваючих осіб“. „На підставі правил, виданих Федеральною Комісією Здепласованих Осіб першество при виборі нових іміґрантів дасть пріоритету до розселення ново-прибуваючих по цілій країні. Хоч Нью Йорк, стає знову брамою для тисяч нових американців, треба надіятися, що сільські околиці країни приймають найбільше число здепласованих людей“.

МОЖЛИВІСТЬ ПЕРЕТВОРЕННЯ І.Р.О. В АГЕНЦІЮ О.О.Д.

Париж, 20 жовтня. — Спільний Соціяльний та Економічний Комітет О.Д. прийняв вчора більшістю 28 голівів проти 6 совєтських та при 8 здержаних резолюцію, якою рекомендується перемінити Міжнародну Організацію для Збігців (ІРО) в агенцію ООД. Останнє рішення в цій справі залежить від Генеральної Асамблеї ОД. Совєтський Союз та його сателіти, голосуючи проти рекомендації, знову накидувалися на скитальників, що це „зрадники і воєнні злочинці“, які продовжують вести „терористичну пропаганду“ проти Совєтського Союзу, „в живі очі“ західних союзників.

МАРШАЛ НА АВДІЄНЦІЇ В ПАПІ

Рим, 20 жовтня. — Секретар стейту ген. Джордж С. Маршал в товаристві своєї дружини відвідав вчора Папу П'я ХІІ в його палаці Кастель Гандольфо та відбув з ним півгодинну розмову. Згідно з повідомленням ватиканського органу „Осерваторе Романо“, вони „обговорювали різноманітні проблеми в інтересі для добра людства та в справі миру“. З неофіційних джерел додають, що обговорено зокрема положення Італії в теперішній європейській ситуації. Деякі кореспонденти видвинули здогади, що предметом розмов мала бути теж справа Еспанії, але з офіційних ватиканських джерел це заперечено. Ще того самого дня після полудня Маршал знову від'їхав до Парижа. Італійський прем'єр де Гаспері, після розмови з Маршалом заявив кореспондентам, що керівник американської закордонної політики переконаний, що мир можна встановити без ще однієї світової війни.

БОІ В ГРЕЩІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Атени, 20 жовтня. — Після ліквідації большевицьких партизанських гнізд на фронті в горах Граммос, грецька армія продовжує свою акцію проти партизанів на фронті в горах Віці. Вчора генеральний штаб подав дальші вистки про цілий ряд нових перемог над большевиками, що одержують постійну допомогу від сусідніх совєтських сателітів.

Рада Безпеки знову наказує перемир'я в Палестині

Париж, 20 жовтня. — Рада Безпеки ОД вчорашньому наглому засіданні знову односторонньо рішила поставити вимогу негайного припинення воєнних дій, що їх відновлено між жидами і арабами минулої п'ятниці за провінцію Негеб. До рішення не додано окремих вняшень, але на підставі постанови Ради з 15. липня про „перманентне перемир'я“ в Палестині Рада могла б застосувати відповідні санкції, якщо б її постанови не виконано. Бої в Палестині відновилися після того, як араби заатакували ізраїльський конвой з постачанням до оточеної арабами провінції Негеб. В кількох денних боях ізраїльці здобули і забезпечили собі шлях постачання. З Тель Авів та з Каїро повідомляють, що ізраїльці і араби готові прийняти та достосуватися до рішення Ради Безпеки. В останньому з поінформованих джерел теж повідомляється, що ізраїльці готові прийняти за базу дискусії для повного замиріння в Палестині план Бернадотте.

УКРАЇНЦІ ПЕРШІ ПОЧАЛИ БОРОТЬБУ ПРОТИ НАЦИСТІВ.

Нью Йорк, 20 жовтня. — Популярна місцева вечірня газета „Дейлі Ньюз“ надрукувала в сьогоднішньому виданні в рубриці „Голос Народу“ листа Теодора Лютвініка, в якій пишеється: „Гордий польський фізик написав в „Голосі“, що Польща була першою країною, яка в 1939 році почала боротьбу проти Німеччини. Пригадуєте Карпатську Україну? Союзник Німеччини напав на цю малу незалежну країну в березні 1939 р. Закарпатські українці так запекло відбивали напад, що Польща сконцентрувала війська на допомогу Мадярщині. Українці перші розпочали боротьбу, шість місяців перед тим, як Німеччина і Росія напали на Польщу. При цій нагоді варто згадати, що українці, тепер поневолені Росією, справляють червоним багатом клопотів своєю підпольною активністю“.

ПРОТИ - БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПЛЯНИ БРИТ. ІМПЕРІЇ

Лондон, 20 жовтня. — Прем'єри країн Британської імперії на вчорашніх нарадах рішили, що їх завданням повинно бути не тільки вдержання демократії в Західній Європі, але й відновлення її за совєтською залізною заслоною.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ПІДДЕРЖУЮТЬ ОБВИНУВАННЯ ПРОТИ СОВЕТІВ

Париж, 20 жовтня. Рада Безпеки О.Д. вчора продовжувала розглядати обвинувачення західних великодержав проти Совєтського Союзу за загрозу для світового миру і безпеки совєтською блокадою Берліна. Представники ЗДА, Британії і Франції, відповідаючи на цілий ряд запитань, поставлених їм цього місячним президентом Ради, аргентинським представником д-ром Времунґлія, ствердили, що Совєти вже після передачі справи Раді Безпеки почали ще даліше зазіснювати блокаду, збільшуючи цим теж загрозу для миру. Всі вони покликувалися на відповідні вняшення своїх урядів та домагалися безпосереднього розгляду цілої справи і відповідного рішення. Під час наради совєтські представники поширювали копії своєї відповіді на обвинувачення Заходу. Рада Безпеки на вчорашньому засіданні не вивела ще жодного конкретного рішення, але вважається, що воно могло б застати ще цього тижня.

МОЖЛИВІСТЬ ЕВАКУАЦІЇ НІМЕЦЬКИХ СОВСТАМИ

Берлін, 20 жовтня. Політичні спостерігачі в західній Німеччині стверджують на підставі цілого ряду позанк та інформацій втіачів з сідної лави, що большевицькі королі можуть часі могли б евакуувати Німеччину, передаючи контроль місцевій комуністичній п'ятій колонії. Це мало б бути відповіддю на творення західно-німецької держави та дало б Совєтам сильну зброю в „холодній війні“ за Німеччину, як серед самих німців, так і на міжнародному терені. На совєтську підготовку евакуації, крім цілого ряду інших заходів, евакуували б такі головні факти: 1. Організація німецької „народної міліції“ та її озброєння і повне підпорядкування совєтському командуванню. Приблизно на кожних 42 німецьких громадян припадати один большевицький поліцейський; 2. Погодозна чистка та виключення з адміністрації і публічної служби усіх, за винятком сто-відсотково провірених і випробуваних комуністів; 3. Виключення та ліквідація всіх впливів, опозиційних до комунізму, між ними теж преси, інших політичних партій і навіть лівих професійних спілок; 4. Закріплення зв'язкових вузлів між східною Німеччиною та самим Совєтським Союзом і його сателітами.

ГІТЛЕРІВСЬКИЙ МАРШАЛ УМЕР НА УДАР СЕРЦЯ

Гамбург, Нім., 20 жовтня. Вчора тут в британському госпиталю вмер на удар серця маршал В. фон Браухіч, голвнокомандуючий гітлерівських армій на початку війни як до німецьких неспіхів на східному фронті. Браухіч мав 67 років і тут він дожидав суду за воєнні злочини.

КРАЇНИ БЕНЕЛЮКСУ ЗАТІСНЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ

Брюссель, Бельгія, 20 жовтня. Країни т. зв. Бенелюксу, імено: Бельгія, Голандія і Люксембург, приготували дальші договоренцієв планів повної консолідації їхнього господарства. Свій план вони предложили зорганізованій на базі плану Маршала Організації Європейської Співпраці.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ УСТУПИЛИ МАЛИМ ДЕРЖАВАМ В СПРАВІ АТОМОВОЇ КОМІСІЇ

Париж, 20 жовтня. Західні великодержави, реагуючи на підірване становище Совєтів в справах міжнародної контролю атомової енергії, були ввели резолюцію, пропонуючи закінчити працю атомової комісії О.Д., що з огляду на постійний совєтський спротив зайшла в безвихідну „мертву точку“. Зорієнтувавшись в настроях малих держав та не додаючи можливості одержати потрібну кількість двох третіх голосів, західні союзники змодифікували своє становище, погоджуючись на відповідно компромісове продовження існування та дальшої праці атомової комісії. Малі держави виявляють велике задоволення зі своєї перемоги.

60 РАНЕНИХ В СТРАНКОВИХ ЗАВОРУШЕННЯХ У ФРАНЦІЇ

Париж, 20 жовтня. В міській комуністичній політичній обстановці, керуваній Комінформом комуністичної п'ятої колони у Франції почала свій генеральний наступ, що може мати рішальне значення для дальшого розвитку в цій країні. Продовжуваний страйк вуглекопів загрожує цілому господарству. Уряд, не маючи можливості задовольнити домагання опанованих комуністами професійних спілок, рішив дати військову оборону тим робітникам, що не солідаризуються з комуністами. Тоді комуністи відкликали навіть охоронні бригади з шахт та почали загрозувати саботажами. Охорону з черги перебрала поліція. На цьому тлі прийшло до заворушень, під час яких біля 60 осіб було поранених.

БОЛЬШЕВИЦЬКА П'ЯТА КОЛОНА У ФРАНЦІЇ ПОГРОЖУЄ

Париж, 20 жовтня. Місцевий комуністичний орган надрукував вчора статтю, в якій погрожує, що „французький рєзітанс“ на випадок війни проти Совєтів „не залишиться бездіяльним“ та воюватиме проти західних союзників і самої Франції. Большевицький орган знову розписується, що Америка приготується на весну війни проти Совєтів.

МОСКВА ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ЕВАКУАЦІЮ КОРЄЇ

Лондон, 20 жовтня. Московська радіовисловилась вчора повідомила, що совєтські війська почали планову евакуацію північної Корєї. В місцевих дипломатичних колах вважають, що це повідомлення було вступом до совєтської акції в ООД, щоб теж американські війська евакуували південну Корєю. Навіть, якщо совєтське повідомлення відповідало правді, воно нічого не сміє в положенні північної Корєї, бо там большевики залишають п'ятиколонну „народну республіку“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	Один рік	\$7.00
На пів року	\$3.75	Шість місяців	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Три місяці	\$2.00
В Державі Свободи і закордоном:			
На рік	\$10.00	Один рік	\$10.00
На пів року	\$5.25	Шість місяців	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Три місяці	\$2.75
Число з понеділка (англійською мовою):			
На рік	\$2.50	Один рік	\$2.50
На пів року	\$1.50	Шість місяців	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ЕМІГРАНТСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ РАДИ

Від 1920 року немає ніякої інтервенції Заходу в Росії, але зате с від цього часу до нинішнього дня постійна союзна оферзива Кремля, звернена проти цілого некоммуністичного світу, пише Вільям Генрі Чемберлін. Отже найвища пора, пише він далі, щоб Захід почав організувати проти Москви контр-оферзиву, втягаючи до неї політичних емігрантів, що втікали з ССРСР.

Цей апель з звернення до урядових кол у Вашингтоні та Лондоні. Чемберлін є той думки, що Захід повинен використати цю велику силу, яку уявляють собою сотні тисяч емігрантів, що втекли з України, балтійських держав, а навіть з самої Росії, з яких одні живуть в західній Європі та Америці, а інші в таборах „Ді Пі“. Він каже, що між тими емігрантами є такі визначні люди, які давніше репрезентували свої нації, бо є між ними політики і дипломати, бувші міністри, послы, амбасадори, як теж мужи науки, інтелектуали. Всі вони походять з країн, які опинилися у Союзі Свободи шляхом насильства, загарбання. Число їх тепер зростає з кожним днем, бо щораз більше людей втікає з царства союзна тоталітаризму на свободу, хочби і до скитальних таборів.

Отим людям, пише Чемберлін далі, Захід повинен допомогти повторити Національні Ради, які повинні складатися з бувших парламентаристів, визначних провідників політичних партій та бувших послів і амбасадорів. Ці Національні Ради повинні мати осідок у Вашингтоні чи Лондоні, а згодом вони могли би прибрати характер урядів на вигнанні. Ці Ради, кажеться далі, могли б вдержати звязок з тими елементами, що втекли з їхніх країн далі борючись за свободу; вони могли б помагати в Вашингтоні й Лондоні, що саме треба передати по радіо населенню на їхніх землях, що опинилися в сфері союзна впливів, себто в коммуністичному ярмі. Ці люди, що ввійшли б в Ради, були б помічниками в праці, як і куди розселити європейських скитальців та їм знайти працю. Вони надавали би найкраще до роздумування над такими справами, як повинна виглядати Європа в будучині, як і там можливі й конечні федерації. До цього останнього Чемберлін прикладає особливу вагу, будучи тої думки, що коли би були існували тривалі й сильні федерації до приходу Гітлера до влади, то цілком певно не було б другої світової війни.

Чемберлін звертає при кінці увагу ще на одну дуже важку справу, а саме на перешкоду, яку вже творять самі емігранти. Каже, що трагедією кожної політичної еміграції — почавши від давніх грецьких часів — є те, що емігранти не можуть з собою погодитися, що сваряться. Це саме, каже він, дається завважити і тепер між політичними емігрантами усіх народів. Ця незгода є найбільшою перешкодою в ролі, яку могли би нині відіграти ці політичні емігранти в боротьбі з коммунізмом і союзна агресією та в справі визволення їх власних, рідних земель.

Думасмо, що над тими словами Чемберліна повинні застановитися в першу чергу ці українські політичні емігранти в Європі, що ще досі не зрозуміли ваги заступання Української Національної Ради, як теж ті, що навіть на американських землях вносять хаос у цю важку справу своїм деструктивним думанням, говоренням та писанням.

ЗАВВАГИ ПРО ГАЗЕТУ

Звичайно так буває, що коли ведеться „пресова кампанія“, тоді ті, що надсилають жертовні, висказують своє вдоволення, признання, чи подякує способи, як поліпшити газету, позбутись недомагань. Цього року є таких завваг менше. Критикують неприхильно головно „анонімні“, такі, що надсилають „критику“ але без жертовних. Наш часопис має недомаганя а ці, що його видають і редагують, про це добре знають і писали. Найбільше перешкода, яка не дає „Свободу“ не то поліпшити, але надавати втримати — це фінансова.

Та вертаймо до цього, що пишуть про газету. Отже є побажання, щоби газета мала побільше цікавих новинок, фейлетонів, статей на різномодні теми і т. п.

Думасмо, що побажання слухні. В таких обставинах, в яких газета тепер видається, вона ліпшою стати не може, бо поліпшення вимагає більше сил у самій редакції й більше дописувачів, що писали б на різні теми. Того роду газета, як наша не могла ніколи оплачувати таких співробітників, які ставлять більші матеріальні вимоги. Вона мусила мати теж багато безплатних дописувачів. Так було колись, а нині воно ще більш конечним.

Однак нині дійсність така, що подавляюча більшість тих, що є в Америці й могли б час від часу написати якусь статтю, вимагають тепер матеріально винагороди, чого давніше не було, а як було, то в рідких випадках. Зі скитальцями від місяців майже нічого не надходить, бо люди мабуть зайняті більше особистими справами, себто відходом в заморські країни, що є природне. Наш ЗУАДКомітет заповідав, що як вишле пакети з харчами, то газети в Америці будуть завалені різномодним матеріалом, але правда така, що сталося якраз навпаки, бо ніщо не приходить. Це не є ніякий закид, бо добре знаємо, що переживають бідні скитальці в сучасних умовах. Ми тільки констатуємо факт, чому так мало „цікавих“ вістей, бо ці завваги походять тепер головно від тих наших читачів, що прибули недавно до Америки і, цілком природно, бажали б мати в газеті більше матеріалу з цього середовища, в якому вони довго жили, з яким найбільше звязані.

Тепер дещо „з іншої бочки“, а що відноситься до загалу читачів. Часто читач шукає таких новинок, які його спеціально цікавлять, а як їх не знайде в газеті, то каже, що газета „не цікава“. Хто їде трамваєм або підземною залізницею Нью Йорку, може завважити, як поплудні робітники, вийшовши з роботи, перевертють картки газет з поспіхом, заки дійдуть до спортової сторінки. Прийшовши до неї, починають у ній цілим еством і їх не обходить ніщо, що докруги них діється. Перечитавши новинки зі спорту, головно з гри бейзболу, вони відкидають газету, не читавши навіть великих політичних наголовків. Коли б у газеті не було новинок зі спортового руху, для них газета не була б цікава і вони ледви, чи її купували б.

Знов десь по третій годині поплудні можна завважити інше явище. Люди, переглядаючи швидко поплудне видання газет, доки не дійдуть до сторінок, на яких поміщені самі цифри і то такими дрібними черенками, що пересічений читач навіть уваги на них не зверне. А ці люди зривають собі очі на те, щоб перевірити, як замкнулася біржа, себто, як стоять сьогодні вартісні папери біржі, або яка ціна різних бондів. Для них маленькі цифри творять окремий світ і вони не будуть читати інших новинок, доки не задоволять своєї цікавості про фінансові справи.

Прийшовши з Європи не можуть довгий час розуміти, наприклад, великих наголовків в американських щоденниках, бо не знають ні імен, що про них згадує газета, ні місцевості, у якій щось сталося. Тому радше шукають за телеграфічними вістями з їхнього рідного краю. Як їх нема, тоді газета для них не цікава. Це явище триває так довго, доки нові імігранти не вийдуть в тутешнє життя. Це забирає не раз роки, щоб розуміти хоч в загальних начерках прояви громадського, фінансового, політичного, релігійного й культурного життя нової країни, а зі знанням зростає і зацікавленість.

Теж годі дивуватися, коли імігрантам в Америці дивним виглядає, як в газеті, писаній українською мовою, присвячується багато місця справам, які не мають ніякого відношення до українського життя. Згодом і ці, що дивуються, зрозуміють, що українська спільнота в Америці прирорвало своє життя до американського життя й американських відносин і тому ноте факти й вияви діяльності всього американського суспільства на рівні з фактами з життя української спільноти. Давніше цього було мало, бо й ті, що мали писати про ці справи, за малими винятками слабо визнавалися на американських справах.

Є ще такі читачі, що хотіли б більше „приємних“ вістей, або, іншими словами, хочуть, щоб ми поступали в газеті як той струс, що ховає свою голову в пісок під час бурі. Назал американці хотіли б теж мати такі вісті. Після недавнього покінченої війни людство бажало собі тривалого миру, а американці не хочуть думати про це, що треба їм знов трі йти на війну, платити високі податки, обмежити свою особисту свободу і позбутися не одних вигод для загальної справи. Але що робити, коли приходять щораз нові вісті про вороже відношення Советів до Західного світу, а зокрема до Америки. Хто хоче миру, такому не легко погодитися з думкою про нову війну. Для нього вісті про можливість нового конфлікту є „немиль“. Тому він радо піддається несовісній агітації прихильників коммунізму, що газети, які поміщують вісті про можливість війни, це такі газети, що „підбурюють людей до

війни“. І ось злобна агітація настроює читачів газети до їхніх видавців тільки тому, що газети поміщують новинки, оперті на звідомленнях про „неприємні“ події, але такі, що про них треба завчасу знати. Назал можна сказати, що газета — це дзеркало суспільного життя. Коли в ній немає жодної різномодних вістей, вона не сповняє свого призначення. Про це переконуємось найкраще на власних прикладах, себто на тому, коли нам приходится збирати новинки про українське життя з-перед 40 років на підставі цього, що було тоді в „Свободі“. Усіми засобами намагасмося тому недомаганню заридити, але цього ніколи не подолаємо, коли не буде більшої допомоги (не тільки матеріальної) з боку ширших кол громадянства, зокрема тих, що повинні розуміти вагу і призначення рідної преси.

Праця, завдання і потреби З. У. А. Д. Комітету

ВІСНОВЕННЯ Д-РА В. ГАЛАН НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ДНЯ 16 ЖОВТНЯ.

III. Завдання і потреби Комітету на найближчий час.

Ці проблеми д-р Галан скарактеризував так:

ЗУАДКомітет, продовжуючи і скріплюючи свою матеріальну допомогу акцію для українських скитальців в Європі, мусить тепер головну увагу приділити справі використання нового закону для переселення якнайбільшої кількості українських скитальців до Злучених Держав. Заході підуть в дотеперішніх двох напрямках: серед українського загалу та серед американців. Комітет, як вже згадав, потребує ще щонайменше 12 до 13 тисяч посвідчень про заповнення праці і мешкань і ці посвідчення він мусить придбати в найближчому часі, ще цього року, бо тільки це допоможе вповні використати квоту для українців. Тому необхідно повести широку роз'яснювальну акцію під цим оглядом серед українського загалу. В цьому теж й заключається головне завдання нашої преси, що під цим оглядом може відіграти рідну роль. Досі появилася та кружляють між громадянством, головно між цими безпосередньо заінтересованими в спроби здійснити своїх рідних та знайомих, багато всіляких суперечних вісток і з різноманітних боків, що баламутять людей та припінюють, якщо не зупиняють акцію збірні аплікації. Одні повідомляють, що не потрібно нотаріальних по-

тверджень на посвідченнях, що інші говорять, що потрібно окремих посвідчень від місцевих парохів і т. п. Важливе, щоби загал постійно був в курсі справ та завжди знав точно, що й як йому робити. Комітет зі свого боку є в постійному звязку з урядовою Комісією у Вашингтоні і він теж кожноразом та негайно поінформував би через пресу про всі зміни, чи доповнення, які від цим оглядом зайшли б. Тому треба звернути увагу загалові, щоби не розгублювався в здогадах та поголоках, тільки уважно слідкував за кожноразом по відомленнях ЗУАДКомітету. Так як досі справи маються, є два роди посвідчень, для рідних і для загалу. Формулярі ЗУАДКомітету на ці посвідчення є апробовані і затвержені урядом і вони повністю вистачають. До посвідчень для нерідних, необхідно додати теж відповідне посвідчення від фірми, яка заповнює працю новому імігрантові. Якщо під цим оглядом зайшли б будьякі зміни, ЗУАД Комітет знатиме про них безпосередньо і негайно подасть до відома загалу.

Роблячи та скріплюючи цю підготовчу акцію для нової іміграції, треба рідночасно подумати та заздалегідь створити відповідний апарат, що діяв би тоді, як масова іміграція вже почнеться. Тут мається на увазі Переселенці Осередки в усіх найбільших українських громадах. В деяких, як Нью Йорку, Філадельфії та інших ці Осередки вже існують; в інших громадах їх треба ще створити і це мусить зробити люди, відповідальні за громадське життя на місцях. Сьогодні і в цих справах потрібно найбільшої співпраці всіх кол громадянства та всіх його інституцій, бо тільки це може забезпечити відповідний успіх.

Рідночасно з цими великими завданнями і обов'язками, З. У. А. Д. Комітет має теж збільшені потреби. Насамперед йдеться про фонди. Як уже згадало, фінансовий баланс Комітету сьогодні вносить 61,000 доларів. Потреби Комітету на саму адміністрацію теперішньої і майбутньої переселенної акції вносять далеко більше. При цьому, на адміністрацію Комітету дозволяє закон тільки малий процент

загальної суми, виданої на матеріальну допомогу. В цьому році Комітет міг дати більшу матеріальну допомогу скитальцям, бо одержав від Американської Заморської Допомоги 30,000 дол. готівкою та 33,000 дол. харчами. Але наш загал мусить здати собі справу, що Комітет може виконувати свої завдання, як йому буде забезпечений постійний доплив фондів. Треба, щоби наші організації та поодинокі особи пам'ятали та впривняли свої річні вкладки до Комітету та щоби при кожній нагоді організували збірні фонди. Це треба пам'ятати головно тепер, як знову починається у наших громадах сезон всіляких імпрез. Усім тим, що висилають через Комітет свої посвідчення про працю і мешкання для нових імігрантів, пригадується, що для поладження всіх тих справ потрібно людей, часу і коштів. Отже, кожний повинен вважати своїм обов'язком рідночасно з посвідченнями вислати до Комітету теж відповідну жертову. Спільні зусилля та збільшена жертовність цілого нашого загалу допомогла б Комітету довершити діла, що буде записане між найбільшими в історії американських українців, що ним без сумніву був би рятунок багатьох тисяч наших рідних братів і сестер з європейського скитання.

На закінчення д-р Галан ще дав відповідні висновки на цілий ряд запитів представників преси. Ці висновки включено в попередні загальні інформації. На запит, що робити тим, які вже раніше вислали безпосередньо до Європи відповідні посвідчення про заповнення праці і мешкання, д-р Галан радить негайно виповнити ці посвідчення через та вислати до ЗУАДКомітету. Справу виступу проти нього одної місцевої газети, д-р Галан відмовився коментувати. На розісланий до преси протест організації Самопомоги Нової Української Іміграції проти переданої європейськими газетами критичної заяви адв. Смука щодо нової української іміграції в Америці, д-р Галан заявив, що цей протест — по його думці невідповідний своєю формою — базувався не на офіційній заяві адв. Смука, тільки на свободній передачі цієї заяви в пресі, що теж кожна газета зробила по різному. Д-р Галан вважає, що цю справу а свій час висніть сам адв. Р. Смук і думає, що того роду епізоди не повинні в нічому зупиняти спільних зусиль в допомогівій акції в цій рідній і стадії. (Кінець).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВІТЬ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЮНОВОГО МАЕТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Uncle Sam Says

IF YOU DON'T MIND BLENDING REASONANCE and good business sense, Leap Year Day, February 29, offers the opportunity to take a look at the growth in value of United States Savings Bonds.

For example, here is what happened to the value of Savings Bonds as measured by the Leap Year:

\$25 Savings Bond — 1946, \$12.75, purchase price; 1944, \$20.00 and 1945, \$22.00.
\$50 Savings Bond — 1946, \$37.50, purchase price; 1944, \$40.00 and 1945, \$44.00.
\$100 Savings Bond — 1946, \$75.00, purchase price; 1944, \$80.00 and 1945, \$88.00.

Buy Savings Bonds through the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-A-Month Plan where you bank if you are self-employed. Watch your nest-egg grow, safely, surely, profitably.

Антін Чехов

МРІЇ

2)

— Не знаю, братіку. Не знаю мого батька, що буду це за-таювати? Я гадаю, що я дитина неправого ложа. Мама всенське життя служила в панів і не хотіла вийти за звичайного мужика...

— І зловила цана, — запримітив Птаха глумливо.

— Вона була публічна та богобоязлива, та дівочтва не зберегла. Це самособою гріх, тяжкий гріх, я це розумію дуже добре, зате може в моїх жилах пливе шляхочка кров. Може я лише на папері мужик, а вадчею шляхтич.

Птаха слухає це, дивиться на нього здивовано та раз-у-раз здвигає плечима.

Як вийшли десять верств, сіли на горбочку відпочити.

— Навіть пес знає своє імя, — мимрить під носом Птаха. — Я називаюся Андрій, він — Нікандер, кожний чоловік має своє святе імя, якого ніколи не повинен забувати! Ніколи!

— Навіщо кому мого імені? — зітхає волоцюга. — Тай який хосен мені з того? Коби бодай пустили мене. А мені було б тоді ще гірше, ніж тепер. Я, братіку, знаю закон. Так я волоцюга, що загав своє імя і мене щонайбільше можуть заслати на Сибір та дати яких тридцять-сорок нагай. А я сказав би їм воєнське справжнє назвище, то вони знову замкнули би мене в тюрмі. Я знаю це!

— Або ти був уже раз у тюрмі?

— Так, братіку. Пять років ходив я з голеною головою, в кайданах.

— Завіщо?

— За душоубство, приятелю! Як я був ще хлопцем, може вісімнадцять років було мені, мама замість порошків на прочищення дала панові до склянки аршенику. В спіжарці стояло стільки коробочок, то не тяжко було помилитися.

Волоцюга зітхнув, похитав головою та сказав:

— Моя мати щоправда була побожна, та хто в цьому може визнатися? Таж чужа душа наче темний ліс! Може зробила це через помилку, а може не була в силі перенести того, що пан залюбився в іншій... Може вона нарочно дала йому це до склянки, Бог один знає це! Я був тоді малий та мало що розумів... Нині можу пригадати собі, що пан узяв собі іншу любовницю, а мама цим дуже гризлася. Два роки тягнувся процес... Мама дістала двадцять років тюр-

ми, а я, як малолітній, лише сім.

— Та завіщо?

— Як співинуватець. Це ж я приніс панові склянку. Мама приготувала порошки, а я подав йому. Та кажу вам, братіку, як християнин перед Богом: не кажить того нікому...

— Нас ніхто не питатиме про це, — відповів Птаха. — Ти втік із тюрми, правда?

— Так, приятелю. Втекло нас чотирнадцять людей. Хай Бог помагає їм. Вони втекли тай мене забрала зі собою. Скажи сам, яку користь мав би я, щоби виявляти як називаюся? Таж мене знову замкнули би в тюрму. А чи я який тюремник? Я слабодитний, ніжний чоловік, я привик чисто зісти, чисто спати. Як молюся, то засвічу лямпочку або свічку, а доволка мене мусить бути тихо. Як похляюся до землі, то земля не сміє бути опльована або брудна. За маму роблю рано й вечором при молитві сорок поклонів.

Волоцюга здіймає шапку та кланяється.

— Хай вони зашлють мене на Сибір, каже він. — Я не боюся!

— Або там ліпше?

— Що, зовсім інакше! В тюрмі сидиш наче рак у коші: тісно там, суматоха, ледви віддихаєш, справжнє пекло, хай Матінка Божа хоронить нас перед тим! Коли ти розбийник, що з тобою поводитимуться, як із розбийником: гірше ніж із собакою. Зовсім інакше на засланих. Як мене зашлють на Сибір, то мене, як кожного іншого, приймуть до громади. Громада по закону обовязана дати мені землю... так! Земля, як оповідають люди, не коштує там нічого. Має таку саму вартість як сніг — бери скільки завгодно! Тому я, братіку, відстану землі на засів і на городовину та хату. Управлять моє поле як інші люди, орати, сіяти, придбаю собі худобу й ціле господарство, так обджоли, віви, пси... Си-

бірського kota, щоби миши та щурі не зідали мого добра... Побудую собі хату, куплю святі образи... Коли Бог дозволить оженися, буду мати діти. (Кінець буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СОЮЗОВЕЦЬ ДО СОЮЗОВЦІВ У СПРАВІ „СВОБОДИ“.

Я добре переглядав списки тих осіб, що в останніх двох роках пам'ятали на „Свободу“, як вона переводила у місяці жовтні „пресову кампанію“. Як старий Союзовець скажу, що мене дивує, що є так багато старих Союзовців, що не доплачують добровільно до передплати „Свободи“, а тим самим не шанують ухвали нашої найвищої влади, себто Конвенції У. Н. Союзу. Остання Конвенція не підвищила передплати в надії, що самі Союзовці зложать добровільно доплатою і жертвами більше, ніж дістала б „Свобода“ з примусової підвишки. Виходить, що нам така треба примусу...

Платимо за „Свободу“ ціну з-перед 27 років. Тільки подумаймо, скільки ми заробляли тому 27 років, а скільки заробляє робітник нині. Застановимся на хвилину, як пішло всьогорю, включно з належитістю, яку платимо щоденно за американську газету. Як же може „Свобода“ існувати в нинішніх часах при оплаті за газету з-перед 27 років?

Ще одно. Кожне число „Свободи“ приносить „посмертні згадки“. Кожного дня відходять на вічний спочинок один чи більше її читачів, старих Союзовців. Молодь, як знаємо, не платить до пресового фонду і „Свободи“ (за малими винятками!) не читає, зг. не пренумерує. Значить, число читачів постійно зменшується „природним способом“ і можна сказати, що це „чудо“, що „Свобода“ такі довгі роки має менш більш таке саме число передплатників, не зважаючи на ці „посмертні згадки“. Згадуя за це, щоб ми, старі Союзовці, усвідомили собі, який тепер спадає на нас обов'язок. Ми зрости зі „Свободою“, а вона з нами. Ми добре знаємо,

чим є „Свобода“ для українського народу в Америці й для української справи взагалі. Ми широко переконані, що „Свобода“ збудувала українське життя в Америці, бо що було перед її появою? Вона клала основи під народне життя, вона закликала нас постійно до жертв на Рідний край, до оборони наших поневолених братів і сестер.

Не будь широко розписувати, чим була для нас „Свобода“ і чим вона є для нас теж і нині, бо всі ми це добре знаємо і відчуваємо. Тому всі ми, старі Союзовці, не ждимо на „чудо“, що виратувє „Свободу“, а таки вложим пару зелених до цього листа, що ми його дістали і вишлім зараз до адміністрації „Свободи“, щоб третя пресова кампанія „Свободи“ була успішнішою від двох останніх. Теж було би добре, щоб справу пресового фонду „Свободи“ обговорювано на відділових мітингах, бо ще є багато таких, що не знають, що це Конвенція ухвалила пресову кампанію замість підвишки передплати. Дехто думає, що Союз має „мільйони“, то може доплатити. Я сам знаю такого урядника в відділі, що замість пояснити справу пресового фонду на мітингу членам і розвести на тему дискусію, заявив „та вони там мають мільйони“. Як би ми так думали, то скоро не було б знаку не то до „Свободи“, але й по У. Н. Союзу. Однак я вірю, що старі і свідомі Союзовці думають інакше.

Ще хочу згадати, що між добровільними ж ертводавцями, що посилають доплату до „Свободи“, не бачу багато імен з нашої „верхівки“, що повинні би бути прикладом для „меншого брата“. Не бачу також і наших бізнесменів, хоч є винятки, але я маю на думці загаль. у. паршу нергутих, що роблять бізнес між українцями. Знаю таких, що дають на чужі цілі поважні суми, а за своє рідне не дбають, хоч колись мали себе за „патріотів“. Видвигання політичних чи релігійних „аргументів“ теж тут не на місці.

В моїй місцевості є два відділи У. Н. Союзу, що мають поважне число членів, а теж мають і майно та власні приміщення, але в першій пресовій кампанії „Свободи“ знайшлося тільки 9 членів, що зложили \$24, а Бр. св. Миколая, від. 216, дало \$25. В другій кампанії вже було 18 Союзовців, що зложили \$37.40, а Бр. св. о. Миколая знову жертвувало \$25. Отже на яких 500 членів у двох відділах було 27 членів

Ви дожидаєте кожного дня на листоноша, щоби приніс „Свободу“? „Свобода“ дожидає на нього, щоби приніс вашу добровільну доплату до передплати!

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Як їх подають совєтські джерела).

СОВЄТСЬКІ „ПРЕМІЇ“.

Большевицька пропаганда багато кричить про нагороду т. зв. „героїв труда“. Совєтська преса щодня містить їх світлин, подає повідомлення про грошові премії, і лише зрідка з'являються звітлення, звідки можна зорієнтуватися, як на ділі виглядає це преміювання. В ч. 159 „Труда“ надруковано характеристичного листа робітників лєнінградського заводу ім. Молотова, яким призначено премії за перевиконання норми. „Коллектив нашого заводу — читаємо там, — працює добре і систематично перевиконує програму. Декілька разів він завойовував другі і треті місця у всесоюзних соцзмаганнях. Однак премії учасникам змагань видаються з великим епізненням. На зібраннях нам пояснюють, що міністерство суднобудівельної промисловости затримує висилання грошей. Крім того, премії розподіляються неправильно“.

При розподілі премій на кожному кроці протегується представників совєтської бюрократії, тоді як премії робітникам часто становлять до смішного малі суми. На одному лєнінградському заводі — читаємо в „Труді“ — для робітників інструментального цеху призначено премії загальною сумою 1300 рублів, а для службовців адміністрації 1200. Тому, що робітників адресують більше, ніж службовців, робітники за велике перевиконання норми одержали ледве по кільканадцять рублів. Зате начальник згаданого цеху призначив собі за лютій подвійну премію. Не допомогли й звертання робітників до завкома, бо директор заводу два рази преміював голву завкома сумою 1200 руб. Так виглядає

в обидвох кампаніях, які зложили \$61.40. До цього додати \$50 від Братства, то значить, що з нашого міста дано „Свободі“ в обидвох кампаніях \$111.40. Вірю, що тим разом піде краще. Чи не є так, що кожний з нас хоче діставати „Свободу“ і не чує себе добре, коли її в якимсь дні забракне? Коли так, то подбайте, щоб вона могла далі існувати і до нас приходити.

Йосиф Литвин, Ембрідж, Па.

„рівність і безкласовість“ на практиці.

СОЦЗМАГАННЯ МДК САТЕЛІТАМИ.

Як повідомляє польське пресове агенство, колектив робітників польського порцелянового заводу „Крістер“ викликав на соцзмагання робітників чехо-словацького порцелянового заводу „Богемія“. Скликано технічну конференцію, яка розробила пункти правил змагання. Крім того, 17 робітників заводу „Крістер“ викликали чехо-словацьких робітників на індивідуальні соцзмагання.

НАВІТЬ ІНВАЛІДИ „ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ“ НЕЗАБЕЗПЕЧЕНІ

Рада Міністрів Української РСР і Центральний Комітет КП(б)У займаються тепер „заходами-про дальше поліпшення праце-влаштування і матеріально-побутовий стан інвалідів Вітчизняної війни“ подає орган ЦК КП(б)У і Верховної Ради Міністрів УРСР „Радянська Україна“ (від дня 8 серпня 48). Але, не зважаючи на стільки агітаційного шуму і реклами про піклування героями „Вітчизняної війни“, виходить, що в дійсності вони, як і інші громадяни „квітучої батьківщини пролетаріату“, відчувають гірко свою долю.

„Радянська Україна“ (ч. 187, від 8 серпня 48) пише: „Рада Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У відмітили наявність великих хиб у роботі партійних і радянських організацій, місцевих організацій соціального забезпечення і охорони едоров'я щодо працевлаштування, навчання, лікування, протезування і матеріально-побутового забезпечення інвалідів Вітчизняної війни“. „Кооперація інвалідів, яка закинана є в першу чергу пристосувати до роботи інвалідів з тяжкими формами інвалідности, не створює потрібних умов у роботі і повільно впроваджує робочі пристосовання для інвалідів, слабо залучає інвалідів першої і другої груп до артілей як надомників“. „Комісії при райвиконкомках для призначення пенсій працюють ще незадовільно“. „Ще й досім яють місце значні переоплати і недоплати пенсій“. „Міністерство соцзабезпечення УРСР не створило

ло необхідних умов інвалідам Вітчизняної війни в профшколах та інтернатах. Замість поліпшення роботи і розширення сітки інтернатів для інвалідів-хроніків, які потребують медичного нагляду і догляду, Міністерство стало на шлях скорочення інтернатів“. „Місцеві органи соціального забезпечення мало залучають до

роботи по забезпеченню інвалідів громадський актив з числа самих інвалідів“. „Радянські й партійні організації Київської Дніпропетровської, Полтавської, Харківської, Ворошиловградської, і Сталінської областей не звернули свою увагу до всебічного обслуговування інвалідів Вітчизняної війни, не здійснювали контро-

лю за роботою відділів соц. забезпечення і охорони здоров'я“. „В райвідділах і соцрайжитлоуправліннях та інших організаціях в розгляді і розв'язанні скарг і заяв, що надходять від інвалідів Вітчизняної війни, не викорінені елементи тяганини і бездушного ставлення“...

Платне політичне оголошення. Політичне оголошення. Політичне оголошення.

ЗА ЩО ВИ Є?

1. Чи Ви є за Трумановим „Пещенням“ Комуністів у державнім уряді?
2. Чи Ви є за Трумановим даванням добре платних державних посад для „Пещених Комуністів“ коштом Вами плачених податків?
3. Чи Ви є за Трумановим здержанням від Конгресу і від Вас звідомлення Федерального Бюра Дослідів про комуністичну активність?
4. Чи Ви є за Трумановою політикою морганья на „термаїц“ Джова Сталіна, які розточують із середини структуру вашого уряду?

або

1. Чи Ви є за викиненням і пізнанням усіх осіб підозрених у підривних активностях?
2. Чи Ви є за викоріненням дармоїдів лінохів пануючих у Вашингтоні через 16 років, і за оцадним правлінням уряду для остаточного добра всіх податковців?
3. Чи Ви є за виявленням усіх осіб, які змовляються проти Нашої теперішньої системи правління і забезпечення Америки, як „Краю Вільности“ і Надії Світа“?
4. Чи Ви є за те, щоб Ваш Uncle Sam заявив сильне приневолююче становище проти заборчої політики Джова Сталіна і дим гноблення Ваших нещасних рідних в Європі?

„Ми поступатимемо зі Совєтами як із усіма іншими націями в дусі приязнім і справедливим, але ми даємо виразно до пізнання, що тепер, або опісля, ми не будемо боїтись загроз і обдурювання“.

Це є Губернатора Дюї висказананаставова в Республіканській закордонній політиці. Якщо запах комунізму не для Вас... станьте в ряди — „Unraveling — Untangling“ ділання у Вашингтоні

Через голосування на Томаса Е. Дюї, на Президента Ерл Г. Ворен, на Віце Президента Листопада 2, 1948

УКРАЇНСКА ДІВІЗІЯ ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКОГО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО СТЕЙТОВОГО КОМІТЕТУ

ВАЖНЕ! БОСТОН І ОКОЛИЦІ!

За починком бостонського Переселенчого Комітету, в порозумінні з Укр. Допомоговим Комітетом скликається

МАСОВІ ЗБОРИ

НА ДЕНЬ 24 ЖОВТНЯ (ОСТ. 24, 1948) до Української Церквонї Галл, 136 Arlington St., Boston, Mass. Початок у 12 годівні в полудне (зараз по відправ).

На зборах буде промовляти у дуже важній справі гол. директор Укр. Ам. Допомогового Комітету д-р В. Галан з Філадельфї.

Просимо всю громаду в Бостоні і з околиць: Тонтон, Фол Рївер, Вустер, Лоренс, Сейлем, Мас., та Менчестер. Н. Г. численно прийти та вислухати поради д-ра В. Галана, який спосіб спирається своїх рідних чи знайомих зі скитальщиною до Америки. Він подасть потрібні інформації. Рівнож подіємо до відома, що Бостон є головне центро, де найбільше кораблів привезе скитальщї, тому треба нам порозумітись з американськими властями і стати до поміччї новоприбулим, нашим рідним зі скитальщиною! Комітет Допомоги Скитальщї.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ.!

БРАТСТВО СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
відділ 76 Українського Народного Союзу

— влаштує —

ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 23. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 23, 1948)
В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180-186 ВІЛЯМ УЛ.

До танців буде пригравати музика братів Оліярчиків.
Початок баль год. 8. ввечір. — Вступ \$1.00 з податком.
Запрошуємо всіх прийти на цей баль. За добру забаву, ручатє Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО НЕГАЙНОЇ ПОМОЧІ В НЮ ЙОРКУ
— влаштує —

КОМЕДІЮ-СКЕЧ
в одній дії та ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 24. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 24, 1948)
В САЛІ ШКОЛИ СВ. ЮРІЯ
217 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY.

Початок у год. 6. ввечір. Вступ 75 центів.

Дохід призначений на фонд воєнних сиріт. Першорядний буфет.
До танців буде пригравати Орхестра Йосифа Сїгура.

УКР. АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ
Ньюйорський Повст
виставлять
НА ФОНД ДОБРОДІЙНИХ ЦІЛЕЙ
УКРАЇНСЬКИМ ДРАМАТИЧНИМ ГУРТОМ
ТОБЛЕВИЧОВУ КЛЯСІЧНУ ДРАМУ
„БЕЗТАЛАННА“

ДІЄВІ ОСОБИ:
Катря Гуцало Стефанія Тураш Люба Терпак Елена Елсенко Лариса Кукрицька Тамара Кукрицька Маруся Руда

Іван Колосів Павло Слободян Василь Чула Іван Раник Ірина Слободян Іван Косбин Анювський Михайло Терпак

Управитель: **ІВАН КОЛОСІВ**
Музика: **СТЕФАНІЯ РИГЕЛЬ**
Артист. таліш: **ВІКТОР СТЕГЕЛЬ**
Балетмайстер **Львівської Опери**
Таліш: **Укр. Танцюристи, Н. Рї.**

FASHION INSTITUTE
225 West 24th Street, New York, N. Y.

ТИКЕТИ: \$1.80 — \$1.20
у: Surma, 11 E. 7th Street Zadorozsky, 151 Ave. A. Dem. Club, 59 St. Mark's Pl. "Svoboda", 83 Grand St., J.C.

НЕДІЛЯ 14. ЛИСТОПАДА
Початок 6. ввечір

ІВАН КОЛОСІВ, управитель
також грає ролю „Гітла“

УВАГА! Українці Метрополї Дїтроїту й околиці!
ФЕДЕРАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ У МІШГЕН
— влаштує —

СВЯТО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ
в 300-літню річницю
Повстання Великого Гетьмана України **БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**, проти панування Польщі над Україною та візду гетьмана Хмельницького до Києва, як столиці України, і в річницю

ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ
1. листопада 1918

та створення Західної Української Держави й відродження Східної Незалежної Української Держави силою „Декларації Незалежности“, проголошеної Українською Центральною Радою 3-тїм Універсалом 20. листопада 1917 і 4-тїм Універсалом 22. січня 1918,

яке відбудеться

В НЕДІЛЮ, 31-го ЖОВТНЯ 1948 „Masonic Temple Scottish Rite Auditorium“
509 TEMPLE ST. AT SECOND BLVD.

ПОЧАТОК СВЯТА В ГОДИНІ 2:00 ПОПОЛУДНІ.

У ПРОГРАМІ візьмуть участь, як головні промовці: **Клерен А. Меннінг**, професор Колумбійського Університету в Нью Йорку і професор **Дмитро Дорошенко** з Канади, а деклямацію виголосить пані **Юлія М. Шустакевич**. В концертних продукціях виступлять: **Пані Доя Стефанія Демур**, сопран; **Александр Кульпак**, баритон, оперовий співак з Шїкаго; **Український Національний Хор „Думка“** під управою п. **Івана Атаманця**; **Український Хор А Капелла** під управою панни **Степанї Андрусевич**, і **Група Українських Танцюристів Клюбю Боян** під управою панни **Дженет Смілки**

Українські Громадяни! У важку пору боротьби українського Народу з московським комуністичним окупантом України та боротьби Злучених Держав Америки й інших світових демократій з комуністичним фашизмом, Федерация Американських Українців у Мішгені влаштує це Історичне Свято відродження Української Державности. А влаштує його, щоби заманіфестувати перед світом, що як тоді,เมื่อ 300 років у час першого відродження української державности Великим Гетьманом Богданом Хмельницьким, як цему 31 років пічас другого відродження української державности, так і нині, український нарід веде боротьбу за своє воле визволення від теперішнього червоного окупанта, Совєтської Росії, і за створення Незалежної, Соборної Суверенної Української Держави. Закликаємо вас взяти в цїм Великим Святї солідарну й масову участь!

Федерация Американських Українців у Мішгені.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЯ

РАЧЕСТЕР, Н. П.

На акцію Конгресового Комітету.

Заходом Українського Допомогового Комітету в Рачестер, Н. П. відбулося віче, в неділю, 12 вересня, в Українськй Домі при Вілсон ст. і Гадсон свені.

Не зважаючи на горяч й інші підприємства, які того самого дня відбувалися, на галю зійшлося поверх двіста осіб та вислухали промов бесідників.

Віче отворив предсідник Комітету Р. Гладун вступним словом і пояснив, у якій цілі його скликано. На першого бесідника покликав інж. І. Ковалю.

Бесідник висвітлює історію першої і другої української еміграції в Європі. Перша еміграція, яка складалася майже з військовиків, членів української армії і патріотів, добре розуміла, що до будови держави треба свідомих людей, що знають добре історію свого народу, минуле своєї батьківщини, свою літературу і т. п. Тому не диво, що з приходом на чеську землю розпочато інтензивну працю в діяльній шкільництві. У дуже короткому часі зорганізовано чимало шкіл, від початку аж до університетів та різноманітних фахових курсів. Згодом ці школи видали масу інтелігенції і ремісників, яких серед нашого народу так мало, в порівнянні із щасливішими, державними народами.

До першої еміграції належав теж хор (капель) бл. п. О. Кошиця, що українською пісню мав могутньою зброєю, пробирав шляхи до найславніших концертних залів у всіх столицях західного світа.

Друга еміграція значно численніша, але на жаль у гіршому, а то й оплаканому положенні. Та ні нужда, ні голод не зломил її бодрого духа та її життєздатності. Вона вчиться, працює і творить, не марнуючи часу. Маючи на увазі їхнє гірке положення американські українці повинні дати їм більшу поміч у харчах і осягах, а найважливіше, вислати афідєвіти на приїзд до Америки.

Другий з черги говорив місцевий адвокат, Вол. Андрушин, по англійськи, на тему: Закордонна політика Америки і Росії.

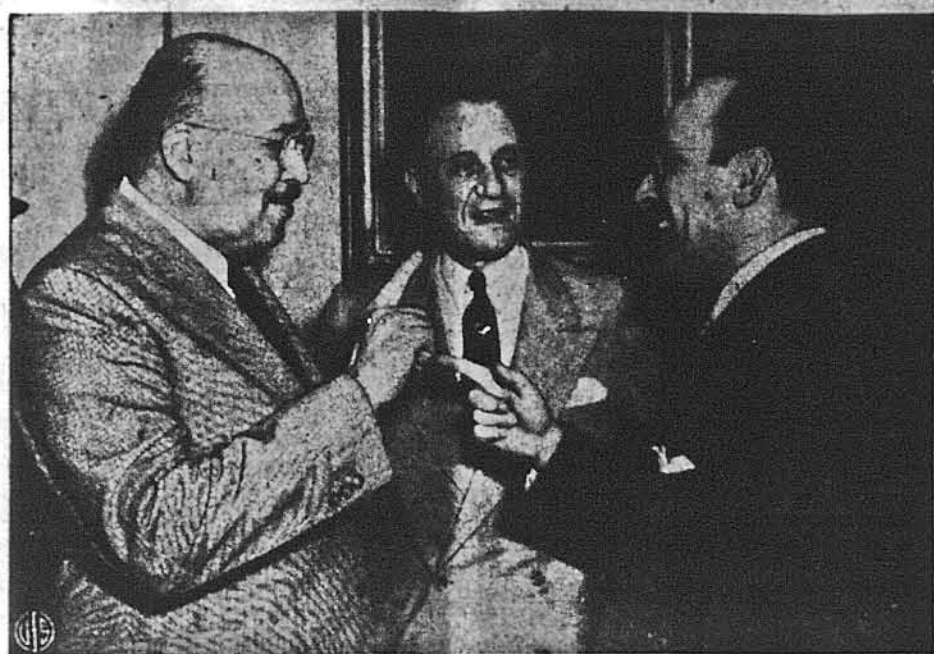
Американський уряд — говорив бесідник — визнаючи большевицьку Росію, не знав дійсного стану у царстві диктаторів, які у 1932 і 1933 рр.

вморили голодом п'ять мільйонів українців. У Советах людина не має ніяких прав, ані жодної вартості. Президент Рузвельт повірив у брехні, що в Советах народи живуть щасливо, а в цьому теж вірив, що існує там теж і незалежна, українська держава (на папері!) є висланником Москви і помагає москвинам втєвувати невідгидні їм ухвали Об'єднаних Держав. Треба було довгого досвіду, щоб американський політичний провід і наряд пізнали з ким мають до діла і хто їхній ворог.

Мимоходом згадаємо, що адв. В. Андрушин интересується українськими справами і бере участь у всяких підприємствах. Є членом парохії і 217 від. У. Н. С. Він відомий зі своєї солідності. Рачестерські громадяни повинні на це пам'ятати.

Останнім і головним бесідником був представник Українського Конгресового Комітету. У своїй промові бесідник порушив багато актуальних питань, а між ними одно дуже замітне: Чому український наряд, як один з великих народів, донині блукає серед бездержавних народів? Ми ж маємо стару, високу культуру і цивілізацію, маємо світлу (хотяй неспокоїну) минувшину, маємо мислителів і героїв, про яких писали учені західної Європи, як французький учений Боляйн, що написав книжку про Україну. Але хитрі москвини закупили цілий наряд і спалили, щоб і сліду по ньому не стало. Композитор Ліст написав симфонію, що звється „Симфонія Мазепи“. Є багато інших чужих творів про Україну, але і про них треба би говорити окремо. Вертаючи знов до теми приходиться одверто сказати, що українці гримать тим, що не слухають свого проводу, зате слухають чужого батога. Це одна з причин, але є ще й інші причини, від нас незалежні, а це багатства української землі, які нашим сусідам не дають спокійно заснути. При найменшій нагоді кожний з них рве і шматує нашу землю, а її господаря вивозить у Сибір на невільничу працю і повільну смерть.

За останні десятиліття національна свідомість серед нашого народу зросла. В короткому періоді часу кожна частина української землі перейшла іспит самостійності, між якими і маленька Карпатська Україна сказала теж своє слово.

МІЖАМЕРИКАНСЬКА ГАРМОНІЯ.—Перша справа, яка прийшла під вирішення Між-Американської Комісії для мирного поладження, це спір між Кубою й Домініканською республікою. Останнього року складено на Кубі заговор на наїзд проти Домініканської республіки. Предсідник комісії, д-р Луїс Кінтанья, мексиканський амбасадор до згаданой Між-Американської організації (його світлина в самій середині) вирішив, що Домініканська республіка (її представляє д-р Хуліо Ортега зліва) й кубанці (їх представляє д-р Річардо Сарабаса), повинні поладнати цю справу дорогою мирового суду.

во. Ця Україна, яка перед трицятьма роками не вмала ні читати ні писати, дала мадярським фашистам і полякам належну відсіч.

Продовжуючи даліше визвольницькі змагання української еміграції в Європі створила політичне представництво, Українську Національну Раду, яка є виявом змагн українського народу до волі й державної незалежності.

Перед виступом головного бесідника передано збірку на акцію Конгресового Комітету.

Жертви зложили: по \$5: Анна Пічак, К. Шевчук, Д. Матковський, А. Задорський, А. американський українець; по \$3: М. Пічак, В. Вітенько; по \$2: К. Гран, І. Гуран, мгр. В. Чорненький, Анна Мельник, Я. Півторак, В. Іванюк, Н. Попович, І. Деркач, В. Британ, С. Свєрід, Р. Гладун, В. Пригода, І. Дмитрук; по \$1: Г. Довганюк, П. Гринів, І. Федичин, І. Дзера, Я. Гривнак, М. Климиць, І. Сорохтей, П. Павлів, С. Воробець, Е. Герула, А. Ракович, І. Коваль, І. Суліма, М. Стехна, К. Гладун, М. Тербушка, С. Кричук, М. Воляк, М. Полівна; Т. Гринів; Т. Присловський, Л. Кушлик, І. Тербушка, Н. Луцишин, Н. Гарасимчук; П. Гранковський; І. Гнатків, І. Луцишин, Д. Коритко, Д. Рибак, М. Суліма, В. Башук, М. Швець, Г. Буланець, А. Росоловський, Т. Дуда, А. Голлод, К. Лялька, К. Белей, М.

Дашкевич, М. Кузьмик, О. Юхимчук, М. Руда, Н. Мазурчак, І. Сорохтей. — Разом із дрібними жертвами зібрано \$116.84.

Хто з жертводавців зложив на вічу одного долара або більше і їхні імена з якихнебудь причин пропущено, проситься зголоситися до секретаря Комітету.

У наступному дописі подасться звіт куди і на які цілі вислано зібрані гроші.

Секретар.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

З похорону на добрі ціни.

Дня 29-го вересня 1948 р. померла в Нью Йорку Анастасія Шура, проживши 52 роки. Покійна походила зі села Черемхів, повіт Бєрєка, була веселою вдачею, люблена всіма, працювала і щира українка, яка працює та щирими жертвами помагала нашій українській справі.

Завчасну смерть покійної оплакує муж і троє дітей, яких дбайливо виховала.

По похороні всіх учасників запрошено на перекуску до залу Св. Юрія при 6-тій вул., де два представники Укр. Д. К. повіту Бєрєка, пп. І. Собенко і М. Хоманчук, виголосили промови, а до збірки вивозив п. Химанчук. Зібрано \$22.10 для українських сиріт. Гроші вислано до ЗУАДКомітету, Філадельфія Па. — Зложили: Н. Шура \$5; а дрібними \$17.10. Учасник.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

ГРУПА — ЛИСТИ ДО

16,499 Свєрик Рузі і Романюк Рузі з с. Довга Войнилівська і Томашівці (Калуш) від Свєрик Рузі.

16,500 Петрик Марії д. Ілька і Наталії з с. Блїх (Зборів) від Петрик Антона.

16,501 Рогач Івана, Митра і Параски, Хомка Митра всі в с. Завой (Сянік) від Рогач Степана с. Онуфра.

16,502 Односельчан і крєвних з с. Орів (Дрогобич) від Марголич Миколи.

16,503 Баран Теодора брата з с. Заболотівці (Жидачів) від Меренюк Григорія.

16,504 Сїсен з дому Зозуляк Марії д. Михайла і Насті з с. Рябе (Лїсько) від Зозуляк Петра с. Миколи.

16,505 Крочак Марії, Лалак Івана з с. Девятинки, Бурачок Марії з с. Бориничі всі з пов. Бєрєки від Кіт Михайла.

16,506 Піцко Миколи вуйка з с. Розгірче (Стрий) від Левницької Федора с. Марії.

16,507 Нагавиця Петра з с. Городовичі (Доброміль) від сестри Нагавиця-Крєковецької Анни.

16,508 Гук Іван з с. Вербляни (Яворів) від Гук Гриня.

16,509 а) Попович-Зборівська Катєрини з с. Согорів Горішний (Сянік) від сестри Осахло Софії.

16,509 б) Копій Андрія і І-

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! **УВАГА!**
СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ ПОМОЧІ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ В ЄВРОПІ
— відбується —
ОСІННІЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 23. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 23, 1948)
В STUYVESANT CASINO
140 Second Ave., Between 8th & 9th Sts., New York.
Початок 8. год. вечєром. Вступ \$1.50 (вкл. з подат.)
Знаменита оркєстра! Смачні перекуски!
Увесь дохід призначений на поміч студентам в Європі.
ТИКЕТИ можна вже тепєр набути в таких місцях: Art Mode, 181 — 2nd Ave.; Nazs Bazaar, 151 Ave. A; Galician Bazaar, 103 Ave. A; Surma, 11 E. 7th St.; Ukr. Cooperative, 76 E. 7th St.

УВАГА! — КЛІВЛЕНД, ОГАЙО, І ОКОЛИЦЯ!
ПОЖИЧКИ на купно, будову, або поправки, ВАШОГО ДОМУ.
Малі місячні сплати. — Малий процент.
Питайте нас насамперед.
THE UKRAINIAN SAVINGS Co.
CLEVELAND, OHIO
PProspect 3627 2190 Professor St.
Member Federal Savings & Loan Insurance Corp.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. П. **УВАГА!**
СЕСТРИЦТВО РОЖД. ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ,
відділ 36 Українського Народного Союзу
— влаштує —
БАЛЬ
В НЕДІЛЮ, 24. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 24, 1948)
В ГАЛІ КЛУБУ ПРИ WILSON ST.
Просимо всі Братства, Товариства і Сестрицтва на цей баль. Котра члєниця не буде прийнята на цїм балі то має зложити \$2.00 до каси Сестрицтва. Приходьтї численно. За добру забаву ручить — Комітет.

УВАГА! ОЗОН ПАРК І ОКОЛИЦЯ! **УВАГА!**
ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО ВІЛЬНА УКРАЇНА,
відділ 200 Українського Народного Союзу
— влаштує в 35-ті роковини
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 23. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 23, 1948)
В AMERICAN LEGION HALL
91-11 — 101st AVENUE, OZONE PARK, N. Y.
Початок у год. 8. ввєчєр. Вступ 75 ц. з податком.
Запрошуємо доколичних громадян як старших так і молодь. Музика першорядна. Будуть здорові напитки і смачні перекуски. Буде контеcт на три річи: Електрїк Бройлер, Пертебл Радіо і Бєскєт Лікер. За добру забаву і чесну облєгу ручить Комітет.

ТАРЗАН, ч. 1954. Тарзан вирвавсє з лабору ватаги.

AS THE GANG, ROUSED BY THE LOUD DEATH YELL, Poured FROM THE TENTS —

REALIZING THAT HE COULD NOT OVERTAKE THE SAFARI AND LEAVE THE WOUNDED BOY TO DE HE HURRIED BACK TO HIM.

...WHILE THE INJUSTIFIED GANG GATHERED AROUND THE APPARENT SUICIDE.

TENDERLY HE LIFTED THE BOY AND STARTED FOR THE VILLAGE —

Колї зморї, розбудженї смертельним криком, надбїгали з усіх шатєр...
...малпочовїк шєз під хашами.
Та він пригадав собі на хлопця. Не хотючи оставити його на їхню ласку, він завернувся по нього.
Лєгідно підніс він його на плєчє і почав бігти до сєла... а тимчасом ватага зібралася довкруга, як вони думали, самогубника.

ПОМЕР НАЙСТАРШИЙ ЧЛЕН ВАСИЛІАНСЬКОГО ЧИНА.
У Римі, дня 25. вересня, помер довголітній консулятор Священної Конгрегації для Східної Церкви, о. Панкратій Кандіок з Чина св. Василя Великого. Покійний прожив 77 літ життя, 60 літ монашества та 52 роки священства. Довгі літа учив філософії в Василіанському Чині. В 1925 р. був назначений духовником папської Семінарії в Римі а незабаром і консулятором Конгрегації. Цей уряд консулятора виконував понад двадцять літ аж до своєї смерті. В 1931-му

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ
НЬОАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Чорноморська Ст. від. 14, поїде до відомо, що збори відбудуться 23-го жовтня, в годїні 8. ввєчєр, в Сїоївсї Домі, 506 18. Евє. Обовязком кожного члєна є явитися на ці збори, бо маємо важні справи до поладження. Також можливості принєсти вкладки й платїчї книжечки. — За урєд: М. Бєсарєб, прєс.; І. К. Лобур, кас.; М. П. Отрок, фїн. секр.
ПЛєНФІЛД, Н. ДЖ. — Місєчний збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 23. жовтня, в годїні 8. ввєчєр, в домі де звичайно. Просимо всіх члєнів прийти на час. Довгуючі члєни повинні вирївнати свої залєгостї. — І. Головка, пр.; В. Рєновєць, кас.; П. Яремє, секр.

році був вибраний генеральним консулятором Василіанського Чина.
Професійні Оголошення
Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острї й довгочасні недуги чоловіків і жінок Шкіри Х.Рай. Роздутья жїлї лікуємо без операції. Переводимо а-налізу кровї для суружних дозволів. Офісові годїни: В будні 10—7 P. M. В недїлї: 11—1 P. П.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГАТО
Завжди ЦІАДЬТЄ дешо з вашого забезпечення. Ми уладуємо прекрасні ЦІЛІЯ ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині клієнтів:
KAIN MORTUARIES, INC.
Навблїший Український погребовий зарєдчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
вирївнє погребовї за \$150
цїлї так низькї як ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Знаєтьсє похоронити в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MELrose 5-6577